

Jeg tror altsaa, at det er rigtigt, at Staten træder hjælpende til og gør det med et betydeligt Beløb, hvor stort kan jo altid være Genstand for Forhandling. Det forekommer mig, at 4 Mill. Kr. er et passende Beløb, baade naar man ser hen til, hvad Bankkrisen rimeligvis vil koste, og til, hvad der er finansielt overkommeligt. Men, som sagt, det er jo en Skønssag, hvor meget man her skal bidrage.

Naar man derefter kommer til Spørgsmaalet om, hvorledes denne Hjælp skal anvendes, hvilken Form der skal gives Hjælpen, og hvilken Vej man skal gaa, ja, saa er der jo forskellige Veje og navnlig de to: Likvidation eller Genoprejsning af Sparekassen. Jeg maa sige, at jeg for mit Vedkommende har næret mere Tvivl om dette Punkt end om det første. Medens jeg følte mig sikker paa, at Staten burde træde hjælpende til med et betydeligt Beløb, har jeg næret nogen Tvivl om, paa hvilken Maade Beløbet skulde anvendes. Genoprejsning er jo det, som mest tiltaler den umiddelbare Opfattelse. Der er paa dette Punkt rejst nogen Tvivl. Der er først rejst den Tvivl, om det vilde lykkes, om ikke Den sjællandske Bondestands Sparekasse var saaledes kompromitteret, at den ikke kunde vinde Tillid igen, og man har henvist til Erfaringen fra de statsgaranterede Banker, hvor det syntes at vise sig, at Tilliden ikke kunde genvindes. Jeg er dog ved nærmere Undersøgelse af dette Punkt kommen til det Resultat, at det er en Fejltagelse. Det har vist sig netop i den senere Tid, at i de statsgaranterede Banker gik ganske vist i Begyndelsen, indtil Folk havde faaet Indtryk af, at de kunde genrejses, Pengene ud, men naar man saa, at der var Mulighed for en fornyet Virksomhed, altsaa en fortsat Forbindelse, var Pengene tilbøjelige til at gaa tilbage til disse Banker. Jeg tror derfor, at denne Indvending mod Genoprejsningen af Den sjællandske Bondestands Sparekasse ikke er gyldig. Jeg tror ikke, at man fra Erfaringen kan hente nogen Indvending imod, at det vil være muligt for den genoprejste sjællandske Bondestands Sparekasse paa ny at vinde Befolkningens pekuniære Tillid og Tilslutning.

Det blev fremhævet af det ærede Medlem, som først havde Ordet i denne Sag (Bramsen), at det var tvivlsomt, om der kunde opnaas Solvens for Sparekassen ved den her foreslaaede Ordning. Ja, det er lidt vanskeligt, navnlig saa sent hen paa Mødet, at optage den Række Talstørrelser, som blev fremdraget af det ærede sagkyndige Medlem. Det er Talstørrelser, hvis Værdi jeg ganske vist maa anerkende, men jeg er ved at gennemgaa Tallene, som jeg ikke alle har paa rede Haand her, kommen til det Resultat, at der dog er en Chance for, at man maa antage, at der vil fremkomme Solvens for Sparekassen ved det her foreliggende Forslag. Stedet er jo ikke her til nærmere at gennemgaa og paavise noget saadant; det maa nærmest blive i et Udvalg, en saadan Undersøgelse kan foretages, men det er jo fuldkommen rigtigt, at det ærede Medlem fremdrager det, da det jo er et Punkt af allerstørste Betydning.

Medens jeg altsaa har haft visse Tvivl med Hensyn til Genoprejsningen og erkender, at der kan rejses visse Indvendinger derimod, forekommer det mig paa den anden Side, at der kan fremføres vægtige Argumenter for at forsøge en Genoprejsning. Først og fremmest det, at hele Bondestanden her paa Sjælland, Sparekassens gamle Kunder, ønsker det. Man kan tillægge den stedfundne Tegning af Garantikapital hvad Betydning, man vil, som Realitet — det skal jeg ikke gaa nærmere ind paa —, men at den er et Udtryk for et Ønske hos Bondestanden om at genoprejse Kassen, forekommer mig dog at være utvivlsomt. Dernæst er der — og det er for mig en Hovedgrund til at foretrække Genoprejsning — det Hensyn, at det utvivlsomt vil blive billigere. Genoprejsning vil, saa vidt jeg kan se — og jeg har haft en Del at gøre med den Slags Ting i den senere Tid —, utvivlsomt blive betydelig billigere end Likvidation. Interessenterne ville faa mere ud af Statstilskuddet ved Genoprejsning end ved Likvidation. Endelig forekommer det mig ogsaa, at det Argument, som den højtærede Indenrigsminister fremhævede, har megen Vægt, nemlig, at man snarere kunde vente en Overenskomst og en rimelig Overenskomst med Smør-Eksportforeningen ved